

цього повинні виникнути нові моделі відносин в тому числі і з релігією. Поки що спроба утримати в рамках однієї держави представників різних культур привела до кризи сучасну Західну Європу.

Але це ще не все. Власне то що може розглядатися моментом поняття НРР – це те що розвиток історичних форм релігії, різних держав, права, призвело до виникнення нового поняття – «світська держава». У чому ж його особливість – історичні релігії, втратили можливість розвивати себе як релігії, що призвело навіть до постановки питання про «кінець історії». Але ця видимість була лише оманливою – релігійне життя не стоїть на місці, вона йде своїм неквапливим кроком. Як же це можливо? Адже держава самоусунулася від історичних релігій. Однак поява комунізму, фашизму продемонструвало як боротьба різних релігійних ідеологій на основі матеріалу «історичних традицій» може бути основою для пошуку нових або затвердження вже сформованих ідентичностей, бути підставою для переділу світу. У цьому сенсі можна розуміти, що НРР це «релігії - містки», що зв'язують минуле і сьогодення традицій, це катализатори процесів, що відбуваються в суспільстві, лакмусовий папірець, який може перетворитися на бич, якщо на неї не буде звернено належну увагу.

МОДЕРНІЗАЦІЯ МОРАЛЬНО-ЦІННІСНИХ ПРІОРИТЕТІВ ЗА УМОВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Стасевська О. А., Уманець О. В.

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
м. Харків*

Підвищення інтересу до проблеми дослідження цінностей відбувається в період ціннісної кризи, зламу усталеної системи і пошуку нових ціннісних основ суспільства та орієнтацій існування людини. Актуалізація кризового стану системи цінностей сучасного українського суспільства, показова для сучасної української гуманітарної думки, сьогодні зумовлює загострення проблеми досягнення на рівні наукової рефлексії неусталеної системи духовних орієнтирів, ідейної та ціннісної мозаїчності особистості, панування некритичного ставлення до ціннісних орієнтирів минулого, проявів морального релятивізму, втрати оціночних сталонів світогляду, переваги матеріальних цінностей в ціннісній ієрархії тощо.

Наше уявлення про цінності базується на таких підставах: цінності – це найважливіші компоненти людської культури, які мають найвищу та позачасову значущість для людини та людства, детермінують зразки і стандарти поведінки, позначені варіативністю змістовного наповнення та особистісного осмислення в різні історико-культурні епохи при збереженні статусу визначальних, сенсоутворюючих чинників людського буття.

У цьому сенсоутворюючому ціннісному колі соціуму та індивіда особливою вагомістю завжди були наділені моральні цінності, які, маючи об'єктивний характер, виявляються передусім у суб'єктивній площині – у процесі їх особистісного осягнення, інтеріоризації та діяльнісного втілення.

Ієрархія цінностей постає як взаємозв'язок різних видів цінностей. Соціокультурний підхід передбачає аналіз моральних цінностей з позиції особистості, соціальних груп та суспільства в цілому. Відповідно, можна виокремити моральні цінності людини, суспільних груп, нації або людства. Ієрархія системи цінностей і встановлення пріоритетів визначається названими суб'єктами, так само вона залежить від типу суспільної системи – традиційної чи модернізованої, від динаміки суспільних процесів.

Українське суспільство сьогодні перебуває у стані інтенсивних змін – ми можемо цей стан визначити як трансформацію. Трансформація – це процес набуття нових рис, які відповідають вимогам часу; процес зміни форми, виду або характеру суспільства, сутнісних компонентів соціуму, всіх сторін суспільного життя. Процесуальна природа трансформації не передбачає вектору змін – вони можуть бути як прогресивними, так і регресивними, що суттєво позначається на формах і змісті суспільного життя, інституціональній сфері культурного буття соціуму, на його системі норм, цінностей, менталітеті тощо.

Соціокультурна трансформація, на відміну від модернізації, охоплює всі сфери життя суспільства. Вона змінює не тільки ті сфери, які відповідальні за розвиток суспільства, а й ті, які забезпечують його повсякденне функціонування. Основною проблемою, що постає під час трансформаційних соціальних процесів, є забезпечення стійкості змін, закріплення їх в знаннях, досвіді, звичках людей, а також в морально-ціннісних пріоритетах особистості та суспільства в цілому.

В економічній сфері трансформація позначається передусім на розвитку ринкових відносин, передбачаючи високий рівень професійної спеціалізації, який сприятиме постійному та сталому зростанню продуктивності праці. Ці процеси, як правило, супроводжуються зростанням значущості освіти і професійної кваліфікації індивіда.

Економічна свобода, як наслідок нормального функціонування ринкових відносин, і технологічна модернізація вирішальним чином впливають на соціальні відносини, змінюючи принципи і порядок соціальної диференціації суспільства. Змінюється мотивація поведінки особистості – людина все більше орієнтується на власні сили і можливості, підтримка колективу, суспільства і держави стає другорядним чинником для особистості.

Ускладнення соціальної структури передбачає і політичну модернізацію, зміст якої полягає в створенні ефективних структур влади, диференціації їх ролей і функцій, формування раціональної бюрократії, а також активну участь усіх соціальних прошарків у політичному житті.

Ключовим аспектом соціокультурної трансформації є модернізація.

Хоча поняття «трансформації» та «модернізації» можна використовувати як взаємозалежні і взаємодоповнюючі. У широкому сенсі вони позначають певні зміни, пов'язані із приходом нової системи цінностей. Для сучасного українського суспільства новація в системі цінностей, зміна морально-ціннісних пріоритетів обумовлені реформуванням економічного, соціального й політико-правового сектору, новими інформаційно-комунікативними технологіями, індивідуалізацією людини, зростанням значення інформації, персоніфікацією тощо.

Одна із ключових, базових проблем модернізації – конфлікт цінностей, який призводить до визначення нових пріоритетів. Для сучасного українського суспільства поряд із традиційними моральними цінностями – добро, краса, толерантність, милосердя, справедливість – з'являються та укріплюються у своїй суспільній та особистісній значущості нові моральні цінності – законність, людська гідність, право на краще життя, право на гідне життя окремої особистості, що не порушує прав іншої особи, право на сім'ю і право вільно розпоряджатися своєю власністю.

Серед морально-ціннісних пріоритетів українського суспільства, яке перебуває у стані трансформації, можна відзначити послаблення колективістських та посилення індивідуалістських начал. Індивідуалізм як провідний принцип спричиняє появу нового типу особистості, яка:

- все більше орієнтується на розуміння реалізації принципу справедливості не як прояв випадкової винагороди, а як закономірний результат особистісних досягнень, майстерності та оцінки внеску особистості до духовного та матеріального доробку соціуму та людства в цілому;

- все частіше виявляє відкритість до новацій та змін, готовність до толерантного сприйняття плюралістичних ціннісних орієнтацій;

- орієнтується на самостійність у контролі над життєвою ситуацією, що вимагає розвитку особистісної відповідальності;

- особливо цінує спеціальну професійну освіту та знання;

- ставить на перше місце повагу до людської гідності;

- високо цінує формальну толерантність.

Водночас, змінюється змістовне наповнення окремих моральних цінностей:

- свобода як автономія особистості перетворюється у свободу вибору самих моральних цінностей;

- автономна особистість з усталеними моральними переконаннями замінюється індивідом із гнучкою моральністю;

- змінюються пріоритети в системі цінностей на користь споживачького, утилітарного;

- в контексті культури постсучасності провідне місце посідає толерантність, як єдиний фактор моральності.

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Харківський національний університет будівництва та архітектури
Академія військово-історичних наук і козацтва ГШ СКВ
Харківський науково-дослідний інститут козацтва

ФІЛОСОФІЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

МАТЕРІАЛИ МІСЬКОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО СЕМІНАРУ

Філософські читання, присвячені Всесвітньому Дню філософії,
шістдесятиріччю кафедри філософії
та сорокаріччю кафедри етики, естетики та історії культури
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

17–18 листопада 2017 р.

Харків

УДК 101/1
ББК 87
Ф 56

Рекомендовано до друку

Вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій
Національного технічного університету «ХПІ» (протокол № 2 від 17 жовтня 2017 р.)
Президією Академії військово-історичних наук і козацтва ГШ СКВ
(протокол № 17 від 12 жовтня 2017 р.)

Редакційна колегія:

Головний редактор: Тарароєв Я. В., д-р філос. наук, професор.

Заступник головного редактора: Кіпенський А. В., д-р техн. наук, професор.

Члени редакційної колегії:

Перевалова Л. В., канд. філос. наук, професор;

Петутіна О. О., канд. філос. наук, професор;

Проценко О. П., д-р філос. наук, професор;

Чаплигін О. К., д-р філос. наук, професор;

Журавльов Ю. В., канд. техн. наук, доцент.

Технічний редактор: Маліков В. В., канд. іст. наук, доцент.

Ф 56

Філософія в сучасному світі: Матеріали міського науково-практичного семінару, 17–18 листопада 2017 р. // Ред. кол. Я. В. Тарароєв, А. В. Кіпенський, Л. В. Перевалова [та ін.]. – Харків: «Точка» – 2017. – 194 с. – укр., англ. та рос. мовами.

Збірник містить матеріали міського науково-практичного семінару присвяченого Всесвітньому дню філософії, шістдесятиріччю кафедри філософії та сорокаріччю кафедри етики, естетики та історії культури Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», в яких подано стислий виклад доповідей та повідомлень його учасників. У матеріалах семінару висвітлені актуальні філософські проблеми сучасного суспільства, розвитку філософії науки і техніки, правові та соціокультурні питання української держави.

Рекомендовано для провідних науковців, викладачів, аспірантів, а також всіх, хто цікавиться філософськими проблемами сучасності.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Оргкомітет семінару може не розділяти висловлену автором позицію.

ЗМІСТ

Тараров Я. В., Городыская О. Н., Карижская В. В. ЮБИЛЕЙНЫЕ «АРАБЕСКИ»: КАФЕДРА ФИЛОСОФИИ НТУ «ХПИ».....	3
Петутина Е. А. КТО ДУМАЕТ О НАУКЕ, ТОТ ЛЮБИТ ЕЕ (научные исследования кафедры этики, эстетики и истории культуры 1977–2017 гг.)	11
Кіпенський А. В., Первалова Л. В. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ ЯБО ЯК СКЛАДАЛОСЯ УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО.....	19

ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ І ТЕХНІКИ

Владленова І. В. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ НАУКИ ЯК НАУКОВА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ.....	45
Волошко Е. В. ОСОБЕННОСТИ УНИВЕРСИТЕТСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В ИЗРАИЛЕ.....	47
Гарник Л. П. СЕМІОТИКА ТОЛЕРАНТНОСТІ У КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.....	50
Годзь Н. Б., Ситников П. А. СОХРАНЕНИЕ ИДЕНТИЧНОСТИ ЧЕЛОВЕКА ПРИМЕНЕНИЕМ ВЫСОКОЧАСТОТНОЙ СВАРКИ ЖИВЫХ ТКАНЕЙ	53
Голованов Б. Д. ИЛЛЮЗИИ И МЕНТАЛЬНОЕ ЗДОРОВЬЕ ОБЩЕСТВА.....	56
Городыская О. Н. ПОГРАНИЧНАЯ СИТУАЦИЯ В УСЛОВИЯХ ТЕХНОГЕННОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ.....	59
Дольська О. О., Кальницький Е. А. ПОВСЯКДЕННЯ ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКИХ РОЗВІДОК (До питання про ментальність людини пізнього модерну).....	61
Дышкант Т. Н. О НЕКОТОРЫХ ПРОБЛЕМАХ СТАТУСА ГУМАНИТАРНОГО ЗНАНИЯ	64
Свєссєв С. Є., Тодріна І. В., Дернова Т. О. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДУМКИ В УКРАЇНІ XVIII – ПОЧАТКУ XIX ст.: ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....	67
Казаків М. А. ЗНАНИЕ О ЖИЗНЕННОМ МИРЕ КАК ПЕРВИЧНАЯ ФОРМА ПРОТОНАУЧНОГО ЗНАНИЯ.....	69
Карпенко В. Е. СУЩНОСТЬ ТРАНСГУМАНИЗМА	72

Клименко Р. В., Тараров Я. В. ФЕНОМЕН СОВМЕСТНОГО ПОТРЕБЛЕНИЯ КАК КУЛЬТУРНЫЙ ФЕНОМЕН	76
Ковалевська О. В., Гаплевська О. І. ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОМУ СТАЖУВАННІ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ВУЗІВ	79
Коломак О. І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНА РЕФЛЕКСІЯ ФІЛОСОФІЇ ХІМІЇ	81
Количева В. Т., Даніла'ян В. О. ГЕШТАЛЬТ ЯК ЕКЗИСТЕНЦІЙНА ДАНІСТЬ ЛЮДИНИ	83
Корабльова Н. С. ТЕХНІКА ЯК ОСОБЛИВИЙ СПОСІБ ІСНУВАННЯ ЛЮДИНИ	85
Кунденко Я. Н., Белостоцкий Н. А. СПЕЦИФИКА УСТНОЙ КОММУНИКАЦИИ	88
Лебедев В. А. ТРАДИЦИОННАЯ КУЛЬТУРА И ВИДЕОИГРЫ	91
Мищенко В. И. ОТКРЫТОСТЬ МИРУ КАК УСЛОВИЕ ОДУХОТВОРЁННОСТИ И ИСТОЧНИК ТВОРЧЕСТВА	92
Мудрик В. И., Путятина Г. Н. ПОИСК ПРОГНОСТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ К ВЫСТРАИВАНИЮ НОВОЙ СИСТЕМЫ БУДУЩЕГО РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАНИЯ	95
Пономарьов О. С., Харченко А. О. ОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНЖЕНЕРНОЇ ОСВІТИ	98
Синсброхов Ю. Б. ЭТИКА ИДЕНТИЧНОСТИ	101
Смоляга М. В., Старикова Г. Г. К ВОПРОСУ О ФОРМИРОВАНИИ ОСНОВАННОЙ СОВРЕМЕННОЙ МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКОЙ ПАРАДИГМЫ	103
Титар О. СТИЛЬ ЯК СЕМІОТИЧНА МОДЕЛЬ У ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ	104
Фидровская М. Г. ПРИЯТНОЕ И НЕПРИЯТНОЕ КАК ОСНОВНЫЕ ФОРМЫ ВОСПРИЯТИЯ ДУШИ В ИСТОРИИ ФИЛОСОФИИ	106

Чаплигін О. К., Сук О. Є. ТРАНСГУМАНІЗМ ЯК ШЛЯХ РОЗВИТКУ ТЕХНОСФЕРИ	108
Чмихун С. Є. ШТУЧНИЙ СУБ'ЄКТ: ПІДСТАВИ ПИЗНАВАТИ СВІТ	110
Chmykhun S. E., Butko D. THE PROSPECTS FOR DEVELOPMENT OF INTERNET ADVERTISING	112
Chmykhun S. E., Korniienko K. OPEN LEARNING	114
Чхсайло І. І. ГЕНДЕРНО ОРІЄНТОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОСУВАННІ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ	115
Ягі Махмуд Муса ІСЛАМСЬКІ ЦІННОСТІ ТА ЕТИКА ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ У СПАДЩИНИ АБУ ХАМІДА АЛЬ ГАЗАЛІ	118

ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ТА ДЕРЖАВИ

Васильєва Л. А. ПУБЛІЧНІСТЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДЕМОКРАТІЯ.....	121
Вергун В. Г., Сємко М. А. ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ.....	124
Гасвая О. В. ОСОБИСТІВЬ В ІСТОРІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ	125
Кузьменко О. В. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ ЗЛОЧИНЦІВ	128
Лисенко А. М., Лисенко І. В. ВЗАЄМОДІЯ ОПЕРАТИВНИХ ТА СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З ТЕРОРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	131
Муренко Е. Л., Гаряєва А. М. СВОБОДА КАК ОСНОВА ДЕМОКРАТИЧЕСКОГО ГОСУДАРСТВА	134
Окладна М. Г. ІДЕЇ СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ У ПРАЦЯХ С. Л. РУДНИЦЬКОГО.....	137
Толстов І. В. ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ТА ЛЕГІТИМАЦІЯ ПОЛІТИКИ	140

КУЛЬТУРНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНИ І СУЧАСНІСТЬ

Вандышева-Ребро Н. В. ГЕРМЕНЕВТИКА БИБЛЕЙСКИХ ИСТИН.....	143
Северин Н.В., Северин В.Д. КОЗАЦТВО САМАРСЬКОГО КРАЮ.....	145
Гайдамачук О. В. ГРАМАТОЛОГІЧНА ІНТУІЦІЯ ПЛАТОНА В «СВТИФРОНІ».....	149
Годзь Н. Б. О СО-ТВОРЧЕСТВЕ И ЕГО РЕЗУЛЬТАТАХ.....	152
Євсєєв С. Є., Тодрина І. В., Брусник В. В. КОЗАЦТВО СЛОБОЖАНЩИНИ У XVII – XVIII СТ. В АСПЕКТІ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЇ.....	155
Журавльов Ю. В., Тесленко В. А., Ізвєков О. Д. РІК ЯПОНІЇ В УКРАЇНІ: КОНЦЕПЦІЯ МЕМОРІАЛУ ЗАГИБЛИХ ВОЇНІВ У РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.....	157
Маліков В. В. ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОСТОРУ ІДЕЙ «SCIENCE & MUSEUMS» В КОНТЕКСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	160
Мищенко М. М. ВІДБОМСТВО ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНЕ ЯВИЩЕ: ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР.....	164
Мох Мохамад Аль Джавад ФЕНОМЕН ТОЛЕРАНТНОСТІ У КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....	167
Островерх М. О. СЛАВА НЕПЕРЕМОЖНОГО ГЕРОЯ СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ ІВАНА ДМИТРОВИЧА СІРКА.....	170
Петутіна О. О. ДО ІСТОРІЇ ВІЗУАЛЬНОЇ «ЕНІФІДИ».....	173
Проценко О. П. ДОМ КАК КУЛЬТУРНЫЙ КОД ПОВСЕДНЕВНОГО БЫТИЯ ЛЮДЕЙ.....	179
Соловійов В. Г. НОВІ РЕЛІГІЙНІ РУХИ: ФАКТОРИ КОНФЛІКТНОСТІ.....	181
Стасєвська О. А., Уманець О. В. МОДЕРНІЗАЦІЯ МОРАЛЬНО-ЦІННІСНИХ ПРІОРИТЕТІВ ЗА УМОВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	183
Фрадкіна Н. В. ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ А.М. КРАСНОВА У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ОСВІТИ СЛОБОЖАНЩИНИ XIX – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТЬ.....	186

Наукове видання

ФІЛОСОФІЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

**МАТЕРІАЛИ МІСЬКОГО
МІЖВУЗІВСЬКОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО СЕМІНАРУ**

**Філософські читання, присвячені Всесвітньому Дню філософії,
шістдесятиріччю кафедри філософії
та сорокаріччю кафедри етики, естетички та історії культури
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»**

17–18 листопада 2017 р.

Відповідальні за випуск: д-р техн. наук, професор А. В. Кіпєнський,

Адреса редакційної колегії: 61024, Харків, вул. Пушкінська, 79/2,
НТУ «ХПІ», факультет соціально-гуманітарних технологій
Тел.: (057) 7076396, E-mail: ip_dekanat@ukr.net

Формат 60×84 1/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 11,27
Наклад 300 прим. Зам. № ГЛЮ0-003967. Ціна договірна.

Видавництво «Точка»
61024, м. Харків, вул. Максиміліанівська, 11, оф. 4
Тел.: (057) 764-03-79

Свідчення суб'єкта видавничої справи:
серія ДК, № 1790 від 19.05.2004 р.

Віддруковано в ТОВ «ДРУКАРНЯ МАДРИД»
61024, м. Харків, вул. Максиміліанівська, 11
Тел.: (057) 756-53-25